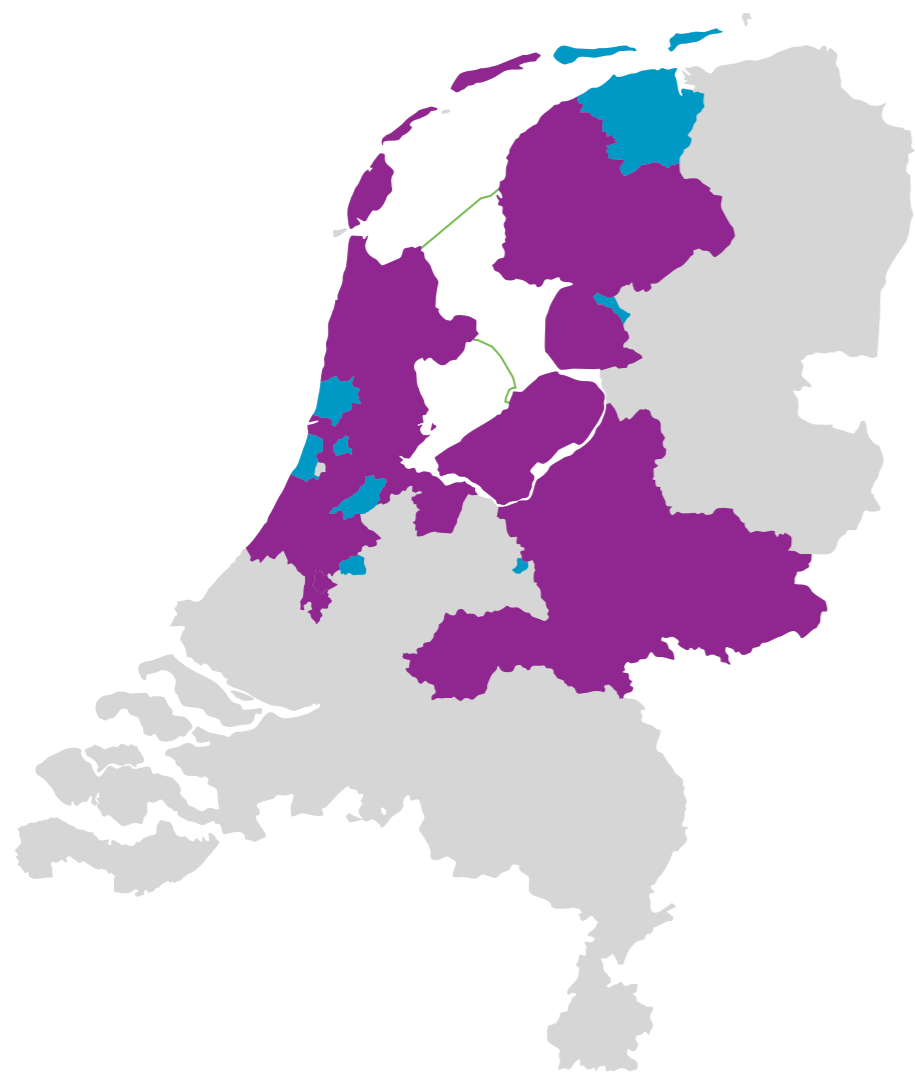

- Elektriciteit en gas
- Elektriciteit

Hoewel deze brochure met zorg is samengesteld, kan voor de inhoud geen aansprakelijkheid worden aanvaard. Aan de inhoud kunnen ook geen rechten worden ontleend.

www.liander.nl

Voorkom storing en schade

Meld vooraf uw graafwerkzaamheden via <https://mijn.kadaster.nl>

Elektriciteitskabel of gasleiding beschadigd?
Bel direct 0800-9009

Beheert het netwerk voor gas en stroom

Instructies voor het uitvoeren van graafwerkzaamheden

Er komen steeds meer kabels en leidingen in de grond. Hierdoor wordt de kans op graafschade steeds groter. Helaas heeft dit niet alleen economische gevolgen, soms levert het ook gevaar op voor u, de volksgezondheid en het milieu wanneer u in de grond werkt. In deze folder leest u hoe u zorgvuldig graaft. Wij adviseren u de volgende voorzorgsmaatregelen te nemen om zo schade aan kabels en leidingen te voorkomen:

- Graaf alleen als de gegevens van de graafmelding op de werkplek aanwezig zijn (de graafmelding en de aanwezigheid van de KLIC gegevens op de graaflocatie zijn wettelijk verplicht)
- Lokaliseer kabels en leidingen volgens de CROW- publicatie 500 'Schade voorkomen aan kabels en leidingen' (www.crow.nl)

Geldigheidsduur graafmelding 20 werkdagen

Let op de geldigheidsduur van uw graafmelding. De werkzaamheden moeten binnen 20 werkdagen na de graafmelding starten.

Kleine schades kosteloos gerepareerd

Kleine schade aan elektriciteitskabels en/of gasleidingen zonder impact op de energielevering wordt door Liander kosteloos gerepareerd (zie de voorwaarden 'Gratis reparatie na schade' op www.liander.nl).

Eis voorzorgsmaatregel (WIBON)

Als u bij de graafmelding een EV-brief heeft ontvangen, neem dan minimaal 3 werkdagen voor de start van de graafwerkzaamheden contact op met de afdeling Schadepreventie via **088 191 22 11**. In uw graaflocatie ligt dan minimaal één kabel en/of leiding van Liander die van grote waarde is.

Afwijkende ligging melden

Wijkt de ligging van de kabel en/of leiding meer dan 1 meter af van de tekeningen? Meld dit aan het Kadaster via het online-formulier 'KLIC melding afwijkende situatie' via www.kadaster.nl. Hier vindt u ook meer informatie. Het melden van een afwijkende ligging is wettelijk verplicht.

Wilt u meer informatie?

Bel dan tijdens kantooruren met de afdeling Schadepreventie van Liander via het telefoonnummer **088 191 22 11** of stuur een e-mail naar schadepreventie@alliander.com.

Wat te doen bij schade?

- Bel **0800-9009** om de schade te melden
- Bij gevaarlijke situaties, bel 112

Veiligheidsinstructies bij uitpandige schades:

- Let op uw eigen veiligheid, stop direct de werkzaamheden en waarschuw personen in de nabije omgeving
- Schakel machines en apparatuur uit, maak geen vuur, rook niet en gebruik geen elektrische apparatuur
- Blijf op veilige afstand (meer dan 50m) en uit de wind
- Herstel een lek niet provisorisch (niet afdekken met zand, afplakken of de buis in de grond drukken)
- Bedien geen afsluiters van de netbeheerder
- Blijf bereikbaar tot de monteur van de netbeheerder en/of de hulpdiensten arriveren

Veiligheidsinstructies bij inpandige schades:

- Let op uw eigen veiligheid en stop direct de werkzaamheden
- Maak geen vuur, rook niet, gebruik geen elektrische apparaten en bedien geen lichtschakelaars of deurbel
- Herstel een lek niet provisorisch
- Sluit de hoofdkraan en zorg voor voldoende ventilatie (zet ramen en deuren tegen elkaar open)
- Verlaat het pand, waarschuw aanwezigen/buren, blijf op veilige afstand (meer dan 50 m) en uit de wind
- Blijf bereikbaar tot de monteur van de netbeheerder en/of de hulpdiensten arriveren

Instructies voor het werken nabij elektriciteitskabels en gasleidingen

Heipalen, damwanden, boringen en sonderingen

Grondtrillingen en verzakkingen kunnen schade aan kabels en/of leidingen veroorzaken. Deze werkzaamheden vormen daarom een verhoogd risico. Neem bij dit soort werkzaamheden in de omgeving van kabels en/of leidingen altijd vooraf contact op met de afdeling Schadepreventie van Liander via het telefoonnummer **088 191 22 11**.

Houd onderstaande afstanden aan nadat door middel van lokaliseren de werkelijke ligging van de kabels en/of leidingen is vastgesteld. Alle afstanden gelden vanuit de werkelijke ligging van de Liander kabels en/of leidingen:

Bij het heien van palen en slaan van damwanden

- ➔ minimaal 2 meter

Bij het in- of uitgraven van tanks/putten/containers

- ➔ minimaal 2 meter

Bij het maken van boringen en sonderingen

- ➔ minimaal 2 meter (ook wanneer met een handgrondboor wordt gewerkt)

Het slaan van pennen, staven, palen e.d. in de grond

- ➔ niet boven kabels en/of leidingen uitvoeren en minimaal 0,2 meter

Bij het veroorzaken van trillingen in de nabijheid van brosse leidingen (grijs gietijzer, asbestcement)

- ➔ minimaal 10 meter en binnen 10 meter vooraf contact opnemen met de afdeling Schadepreventie

Sloten

Bij het uitdiepen, schonen en krozen van sloten en het maaien van slootkanten kunt u kabels en/of leidingen van Liander tegenkomen.

Graven

- Kabels en leidingen mogen niet zonder overleg in de lengte worden vrijgegraven. Met de afdeling Schadepreventie van Liander kunt u afspraken maken om de kabel vrij te schakelen of de leiding drukloos te maken. Wij zullen dan beoordelen of dit bedrijfsvoering technisch mogelijk is. Graag ontvangen wij uw aanvraag **minimaal 10 werkdagen** voorafgaand aan de graafwerkzaamheden.
- Breng bij het volledig vrijgraven van de kabels en/of leidingen voorzieningen aan ter afscherming van de kabels en/of leidingen, in overleg met de afdeling Schadepreventie van Liander. Kabels en/of leidingen mogen niet zonder toezicht onbeschermd achtergelaten worden, tenzij anders is afgesproken.
- Zorg ervoor dat na vrijgraving de teruggebrachte grond vrij is van puin en zodanig verdicht is dat er geen verzakkingen van de Liander eigendommen kunnen plaatsvinden.
- Kruisingen met Liander kabels en/of leidingen vinden plaats onder de kabels en/of leidingen door, waarbij de verticale tussenruimte minimaal 0,5 meter bedraagt, tenzij anders is overeengekomen en schriftelijk is vastgelegd.
- Voer verdichting en onderstopping zodanig uit dat er geen belasting of beschadiging aan kabels en/of leidingen veroorzaakt wordt.
- De gronddekking boven kabels en/of leidingen mag na het terugbrengen van uitgegraven grond niet minder zijn, dan voorafgaand aan de graafwerkzaamheden.

Houd er bij het uitvoeren van uw werkzaamheden rekening mee dat de verbindingen in onze hoofd- en aansluitleidingen niet in alle gevallen gegarandeerd trekvast zijn.

Na een aantal van jaren kunnen kabels en/of leidingen onvoldoende of geen dekking meer hebben. Constateert u dit? Neem dan contact op met afdeling Schadepreventie van Liander.

Het planten van bomen en struiken

Zorg dat de afstand van bomen of struiken, inclusief wortels, groot genoeg is zodat er geen schade aan de Liander kabels en/of leidingen kan ontstaan. Volg hierbij de CROW richtlijn 'Combineren van onder- en bovengrondse infrastructuur met bomen' (www.crow.nl). Leidt dit tot onoverkomenlijke problemen? Neem dan contact op met afdeling Schadepreventie van Liander.

Leggen van kabels en leidingen

Neem onderstaande afstanden in acht nadat door middel van lokaliseren de werkelijke ligging van de kabels en/of leidingen is vastgesteld. Alle afstanden gelden vanuit de werkelijke ligging van de Liander kabels en/of leidingen:

Is het niet mogelijk om deze afstand te houden? Neem dan, in overleg met afdeling Schadepreventie van Liander, aanvullende maatregelen.

Reguliere kabels en leidingen

Bij het kruisen van de kabels en/of leidingen

- ➔ minimaal 0,5 meter

Bij het parallel leggen van kabels en/of leidingen

- ➔ minimaal 0,5 meter

Warmteleidingen

Bij het parallel leggen van kabels

- ➔ minimaal 2 meter

Bij het parallel leggen van gasleidingen

- ➔ minimaal 1 meter

Bij het kruisen van kabels en/of leidingen

- ➔ minimaal 0,5 meter

Neem bij brosse gasleidingen contact op met afdeling Schadepreventie van Liander.

Werken bij afsluiters en stations

- Neem bij graafwerkzaamheden in de nabijheid van afsluiters, kasten en stations van Liander contact op met de afdeling Schadepreventie.
- Het is niet toegestaan de bereikbaarheid van afsluiters, kasten en stations te belemmeren met obstakels zoals bouwkranen, keten, en bouwmaterialen (ook niet tijdelijk). Houd bij het plaatsen van deze materialen een afstand van minimaal 1 meter aan.
- Breng daar waar kabels en/of leidingen worden gekruist door bouwverkeer ter bescherming rijplaten of daarmee vergelijkbaar materiaal aan.

Werken bij hoogspanningskabels en hoogspanningslijnen (masten)

- Bij het werken in de nabijheid van hoogspanningskabels of hoogspanningslijnen gelden andere veiligheidsvoorschriften. U kunt deze voorschriften opvragen bij Qirion. Neem bij dit soort werkzaamheden altijd vooraf contact op met Qirion, via **088 191 22 11**.
- Houd bij het vrijschakelen van hoogspanningsverbindingen rekening met een voorbereidingsperiode van minimaal 10 werkdagen.